

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/61/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1115217669
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Vičková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1115217669.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Vičkovej a členov senátu JUDr. Ondreja Krajča a JUDr. Moniky Holickej, v právnej veci žalobcu: S. F., K. XX.XX.XXXX, I. O. W. XX, XXX XX W., zastúpenému: JUDr. Jana Hanuláková, Dis., advokátka, 023 51 Raková 702, proti žalovanému: Hotely mládeže Slovakia, a. s., so sídlom Pražská 11, 811 04 Bratislava, IČO: 31 347 771, zastúpeného: Okenica Šula & Co. s. r. o., so sídlom Pražská 11, 811 04 Bratislava, IČO: 36 866 512, o náhradu škody vo výške 21.600 eur, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 08. júna 2018, č.k. 4C/165/2015-83, takto

rozhodol:

Odvolací súd odvolanie žalobcu o d m i e t a .

Žalovaný má proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O predmetnej žalobe, ktorou sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu náhradu škody vo výške 21.600 eur, rozhodol na pojednávaní dňa 08.06.2018 na návrh žalovaného rozsudkom pre zmeškanie žalobcu podľa § 278 C.s.p., ktorým žalobu zamietol. Konštatoval, že rozsudok pre zmeškanie žalobcu podľa § 278 C.s.p. je formou tzv. kontumačného rozsudku. Dôsledky kontradiktórneho sporového konania vyžadujú procesnú aktivitu obidvoch sporových strán zásadne rovnako. Rozsudok pre zmeškanie žalobcu v zmysle ustanovenia § 278 C.s.p. je sankciou za procesnú pasivitu na strane žalobcu. Procesnou sankciou za pasivitu žalobcu je strata sporu vo forme zamietavého kontumačného rozsudku. Rozhodnutie sporu rozsudkom pre zmeškanie žalobcu je pri splnení zákonných predpokladov obligatórne. Z dôvodu, že kontumačný rozsudok predstavuje sankciu za procesnú pasivitu strany sporu, nejde o meritórny rozsudochý výrok o veci samej po vykonaní dokazovania a právneho posúdenia veci, preto sa upustilo od povinnosti takýto rozsudok odôvodňovať štandardným spôsobom a odstránila sa tak doterajšia pojmová nejednoznačnosť pri zjednodušenom odôvodňovaní kontumačných rozsudkov podľa doterajšej právnej úpravy. Keďže sa rozsudok pre zmeškanie nevydáva po štandardnom vykonaní dokazovania, ani po právnom posúdení veci, obsahuje odôvodnenie tohto rozsudku len stručnú identifikáciu procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre zmeškanie. Súd teda v odôvodnení uvedie, čoho sa žalobca svojou žalobou domáhal, a uvedie splnenie predpokladov podľa § 278 C.s.p. Súd nie je povinný v odôvodnení rozsudku uvádzať hmotnoprávne posúdenie veci, ani citovať ustanovenia hmotného práva. Poukázal na to, že žalobca sa nedostavil na pojednávanie vo veci konané dňa 08.06.2018 o 13:00 hod., hoci bol naň riadne a včas predvolaný. Žalobca mal doručenie predvolania na pojednávanie riadne vykázané v súlade s § 106 ods. 1 písm. a) C.s.p. Žalobcovi bolo predvolanie na pojednávanie doručené do vlastných rúk dňa 26.02.2018. V predvolaní na pojednávanie bol žalobca poučený o následku nedostavenia sa na pojednávanie vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie. Týmto bola splnená prvá z dvoch podmienok pre rozhodnutie súdu na pojednávaní o žalobe podľa § 137 písm. a) na návrh žalovaného rozsudkom pre zmeškanie,

ktorým žalobu zamietne, vymedzená v § 278 písm. a) C.s.p. Uviedol, že žalobca neospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní konanom dňa 08.06.2018 o 13:00 hod. včas a vážnymi okolnosťami, čím je splnená aj druhá z dvoch podmienok pre rozhodnutie súdu na pojednávaní o žalobe podľa § 137 písm. a) na návrh žalovaného rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobu zamietne, vymedzená v citovanom ustanovení § 278 písm. b) C.s.p. Na pojednávaní konanom dňa 08.06.2018 prítomný advokát žalovaného navrhol, aby súd rozhodol o predmetnej žalobe o splnení povinnosti na pojednávaní rozsudkom pre zmeškanie žalobcu. Vzhľadom k tomu, že v danej veci boli splnené všetky podmienky pre rozhodnutie o žalobe podľa § 137 písm. a) C.s.p. rozsudkom pre zmeškanie žalobcu na pojednávaní na návrh žalovaného podľa § 278 písm. a) a b) C.s.p., na pojednávaní dňa 08.06.2018, na návrh žalovaného, rozhodol o predmetnej žalobe žalobcu proti žalovanému rozsudkom pre zmeškanie žalobcu, ktorým žalobu zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s 262 ods. 1 C.s.p.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, aby bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušené z dôvodu, že rozsudok považuje za nezákonný. Argumentoval, že svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnil prostredníctvom svojho právneho zástupcu, ktorého plná moc bola pripojená k ospravedlneniu, zároveň bola ospravedlnená aj jeho neúčasť na tomto pojednávaní. Mal zato, že súdu bola jeho neúčasť, ako aj neúčasť jeho právneho zástupcu, riadne a včas oznámená predmetným ospravedlnením, čím neboli splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie. Nezákonne súd rozhodol aj vo vzťahu k trovám konania, keď priznal žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu poukázal na to, že právnenému zástupcovi žalobcu, už pri akceptácii a preberaní právneho zastúpenia prostredníctvom udelenej plnej moci svojho mandanta boli okolnosti známe a objektívne mu nič nebránilo sa uvedeného pojednávania zúčastniť. Poukázal tiež na to, že právnenému zástupcovi žalobcu, ktorý zasielal ospravedlnenie poštovou prepravou deň pred pojednávaním v poobedňajších hodinách, muselo byť zrejmé, že nie je v možnostiach poštovej prepravy, aby doručila konajúcemu súdu písomnosť pred vytyčeným pojednávaním riadne a hlavne včas. Mal zato, že konajúci súd správne zhodnotil splnenie všetkých podmienok pre rozhodnutie o žalobe rozsudkom pre zmeškanie žalobcu na pojednávaní na jeho návrh, a preto žiadal, aby konajúci súd nezrušil rozsudok pre zmeškanie žalobcu a priznal mu náhradu trov právneho zastúpenia.

4. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach dôvodov podaného odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 356 písm. b/ C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

5. Podľa § 278 C.s.p. na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a/ na návrh žalovaného rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobu zamietne, ak:
a/ sa žalobca nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalobca poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a
b/ žalobca neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

6. V prípade vydania rozsudku pre zmeškanie ak sa žalobca nedostavil na pojednávanie (§ 278 C.s.p.), nie je na úvahe konajúceho súdu, či rozsudok pre zmeškanie žalobcu vydá, a preto ak žalovaný; prítomný na pojednávaní; podá návrh na vydanie rozsudku pre zmeškanie a sú na tomto pojednávaní splnené všetky zákonom stanovené podmienky, rozhodne súd rozsudkom pre zmeškanie. Z ustanovenia § 278 C.s.p. nevyplýva, že rozsudok pre zmeškanie nie je možné vydať po vykonaní dokazovania, a ani to, že by ho bolo možné vydať len na prvom pojednávaní vo veci. Rozsudok pre zmeškanie je tak sankciou za pasivitu žalobcu v kontradiktórnom spore, za nedostavenie sa na nariadené pojednávanie, keď žalobca subjektívne, napriek tomu že mohol, vo veci nekoná, nemá o pojednávanie záujem, a preto je namieste sankcionovať ho rozsudkom pre zmeškanie. Kontumačný rozsudok v tomto prípade vychádza z domnienky, že žalobca si v konaní neuplatňuje svoje právo byť prítomný na pojednávaní, hoci mu to bolo zo strany konajúceho súdu umožnené, nemá záujem aktívnej účasti v konaní, a možno tak na základe tejto jeho pasivity dôvodne predpokladať pravdivosť tvrdení protistrany (žalovaného).

7. Z právnej úpravy rozsudku pre zmeškanie možno dovodiť, že v odvolaní proti rozsudku pre zmeškanie žalobcu vydaného podľa § 278 C.s.p. možno argumentovať len tým, že neboli splnené formálne podmienky uvedené pod písm. a) a b) cit. ust. V rámci preskúmania rozsudku pre zmeškanie na základe odvolania sa nemožno v odvolacom konaní zaoberať tým, či možno rozsudok pre zmeškanie zrušiť z ospravedlniteľných dôvodov postupom podľa § 281 C.s.p. Na druhej strane v odvolaní proti zamietnutiu návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie nemožno namietiť nesplnenie zákonných predpokladov na vydanie rozsudku pre zmeškanie podľa § 278 C.s.p., a odvolací súd môže preskúmať len žalobcom tvrdené dôvody, pre ktoré bol nečinný a primeranosť uloženia mu sankcie za túto nečinnosť.

8. Rozhodnúť spor rozsudkom pre zmeškanie žalobcu možno vtedy, ak sa žalobca nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalobca poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a žalobca neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami. Za včasné sa považuje také ospravedlnenie, ktoré je doručené súdu najneskôr do začiatku pojednávania. Vážnymi sú okolnosti takej intenzity a závažnosti, ktoré znemožňujú žalobcovi účasť na pojednávaní z objektívnych dôvodov (choroba, úraz, úmrtie v rodine).

9. Z obsahu spisu vyplýva, že v danej veci bol žalobca na pojednávanie dňa 08.06.2018 riadne a včas predvolaný, súd prvej inštancie ho poučil v predvolaní o možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie.

10. Na pojednávanie konané 08.06.2018 so začiatkom o 13.00 hod. sa však žalobca nedostavil, a preto súd prvej inštancie po otvorení pojednávania vyhlásil uznesenie, že sa bude pojednávať v neprítomnosti žalobcu. Právny zástupca žalovaného, vzhľadom k tomu, že sa žalobca na pojednávanie nedostavil a svoju neprítomnosť žiadnym spôsobom neospravedlnil, navrhol súdu prvej inštancie, aby rozhodol rozsudkom pre zmeškanie, na čo bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie žalobcu. Pojednávanie sa tak skončilo o 13.20 hod. Dňa 08.06.2018 o 13.30 hod. bolo na súd prvej inštancie doručené ospravedlnenie právnej zástupkyne žalobcu zo dňa 07.06.2018, v ktorom ospravedlnila svoju neúčasť ako aj neúčasť žalobcu na pojednávaní vzhľadom na to, že prevzala právne zastúpenie žalobcu dňa 06.06.2018 a nie je v jej možnostiach zúčastniť sa pojednávania vzhľadom aj na prípravu na predmetné pojednávanie.

11. V danom prípade žalobca neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnil včas, do začatia pojednávania a ani vážnymi okolnosťami, keďže dôvody, pre ktoré (dodatočne) ospravedlnil svoju neprítomnosť vznikli jeho subjektívnym (vlastným) zavinením (príčinám), keď tesne pred pojednávaním udelili plnú moc na svoje zastupovanie.

12. Správanie žalobcu nebolo v súlade so zásadou "vigilantibus iura scripta sunt", ktorá vo svojej podstate znamená, že práva patria len bdelym (pozorným, ostrážitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod.

13. Žalobca o pojednávaní, predvolanie na ktoré mu bolo doručené dňa 26.02.2018, vedel s dostatočným časovým predstihom a bolo na ňom, aby udelil splnomocnenie na zastupovanie právnej zástupkyňi tak, aby mala dostatok času riadne sa na toto pojednávanie pripraviť. Žalobca nepreukázal existenciu objektívnych skutočností brániacich mu zvoliť si právneho zástupcu v primeranej lehote po riadnom doručení predvolania na pojednávanie.

14. Sporové strany majú procesnú povinnosť spolupôsobiť pri rýchlom a efektívnom rozhodnutí civilného sporu. V danom prípade súd prvej inštancie nariadil pojednávanie za účelom prejednania veci, žalobca zostal nečinný, keď sa na pojednávanie nedostavil, pričom túto nečinnosť sankcionuje zákon vydaním kontumačného rozsudku. Súd prvej inštancie postupoval správne, keď na návrh žalovaného vydal rozsudok pre zmeškanie žalobcu.

15. Vzhľadom na to, že žalobca nedôvodne v odvolaní namieta, že neboli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie, odvolací súd odvolanie žalobcu ako neprípustné odmietol podľa § 386 písm. c) C.s.p.

16. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a žalovanému, ktorý mal v odvolacom konaní úspech, priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).